

РОЗВИТОК ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРАГНЕНЬ

Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю для молодих вчених, присвяченої тижню права

Луцьк, 2025

УДК 341-044.247(4:477)

Р 64

Редакційна колегія: *Голова оргкомітету:* д.е.н., проф. Ковальська Л.Л., *Заступники:* к.ю.н. доц. Аніщук В.В., к.ю.н. доц. Ганич О.А., *Члени оргкомітету:* д.і.н., проф. Вісин В.В., к.ю.н., проф. Земко А.М., д.ю.н., проф. Січевлюк В.А., к.ю.н., доц. Зицик С.Г., к.ю.н., доц. Пундор Ю.О., к.ю.н., доц. Рябих Н.В.

Відповідальність за зміст, новизну та оригінальність наданого матеріалу несуть автори

Контактна інформація організаційного комітету конференції:

Луцький національний технічний університет, факультет бізнесу та права, кафедра права

Тел. (+380)50-945-17-77, e-mail: pravo@lutsk-ntu.com.ua

офіційний сайт: [http:// dontu.edu.ua/ipo](http://dontu.edu.ua/ipo)

Розвиток правової системи України в контексті євроінтеграційних прагнень: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції для молодих вчених з міжнародною участю, присвяченої тижню права. (Луцьк, 10 грудня 2025 р.) / Луцький національний технічний університет; [редкол.: Л.Л. Ковальчук та ін.]. – Луцьк, 2026. – 531 с.

До збірника увійшли матеріали доповідей представлених на I Всеукраїнській науково-практичній конференції для молодих вчених з міжнародною участю «Розвиток правової системи України в контексті євроінтеграційних прагнень», що була присвячена тижню права 10 грудня 2025 р.

У збірнику представлені доповіді студентів, курсантів, аспірантів, кандидатів наук, доцентів, професорів, наукових та науково-педагогічних співробітників наукових та навчальних закладів України, а також публічних службовців – молодих вчених.

Автори статей, 2026

Оргкомітет конференції:

Голова оргкомітету: проф., д.е.н., декан факультету бізнеса та права Ковальська Л.Л.

Заступники голови оргкомітету: доц., к.ю.н., завідувач кафедри права Аніщук В.В.; доц., к.ю.н., доцент кафедри права Ганич О.А.

Члени оргкомітету: д.і.н., проф. Вісин В.В., к.ю.н., проф. Земко А.М., д.ю.н., проф. Січевлюк В.А., к.ю.н., доц. Зицик С.Г., к.ю.н., доц. Пундор Ю.О., к.ю.н., доц. Рябих Н.В.

Зміст

<u>Українське суспільство в умовах трансформації</u>	
БОНДАРЧУК І.В., КРАСНОЛЮДСЬКИЙ О.М.	12
<i>Лідерство як ресурс комунікації влади і громадськості</i>	
МАЛЬЦЕВА Ю.С., МОСКАЛЕНКО Д.В.	16
<i>Вплив психо емоційного стану на трудову адаптацію (на прикладі УБД)</i>	
ОНОПРІЙЧУК Н.О.	22
<i>Ключові напрямки трансформацій українського суспільства в умовах воєнного стану</i>	
СЕРДЮКОВА О.Є., ТЄМЄРЄВА Ю.А.	26
<i>Розвиток територіальних громад в Україні в період воєнного стану</i>	
ФЕДІНА І.С.	32
<i>Трансформація правової системи України</i>	
ЦАРАН Н.М., ЯКОВЕНКО А.Є.	36
<i>Безконфліктні трудові комунікації: соціально-психологічний аспект</i>	
ЧМУТ К.М.	41
<i>Еволюція законодавства у сфері соціального забезпечення: досвід України</i>	
<u>Актуальні питання діяльності органів законодавчої, виконавчої та судової влади</u>	
АВРАМЕНКО М.Д.	48
<i>Організація діяльності центральних органів виконавчої влади України в умовах воєнного стану та європейської інтеграції: проблеми та перспективні напрями вдосконалення їх процедурно-правового механізму</i>	
БЕЗСОНОВ Ю.К.	53
<i>Законопроектна діяльність комітетів Верховної Ради України</i>	
БІЛА О.О.	56
<i>Роль прокуратури в захисті прав та інтересів неповнолітніх</i>	
ГУСАЧ С.О.	60
<i>Науково-практична значущість переосмислення гарантій презумпції невинуватості</i>	

ІЛЬЄНКОВ А.Д.	66
<i>Аспекти реформування поліції України в контексті адаптації до стандартів Європейського Союзу</i>	
КАРАМАН О.А.	71
<i>проблеми кваліфікації та доказування воєнного стану як форс-мажорної обставини: аналіз судової практики та доктринальні підходи</i>	
КОЖУХОВА О.Т.	75
<i>Роль органів державної влади у формуванні системи національної безпеки</i>	
КОЗАК Д.Ю.	79
<i>Правове регулювання та інституційне забезпечення впровадження інтелектуальних транспортних систем в Україні: виклик для виконавчої та законодавчої влади</i>	
КОЗАК Д.Ю.	85
<i>Забезпечення безперервності функціонування транспортно-логістичних систем через взаємодію виконавчої та законодавчої влади України: виклики воєнного часу та потреби відбудови</i>	
КУНТІЙ А.І.	91
<i>Допит свідків під час досудового розслідування опору, погроз та насильства щодо начальника</i>	
МЕЛЬНИК А.М.	96
<i>Роль парламенту під час воєнного стану: виклики законодавчої влади в умовах повномасштабної війни</i>	
ОКСАНИШИНА В.В.	102
<i>Процесуальні та інституційні виклики досудового розслідування воєнних злочинів: взаємодія органів виконавчої влади та забезпечення ефективності судового контролю</i>	
РОЩИН В.С.	108
<i>Проблеми нормотворчої діяльності в сфері забезпечення безпеки дорожнього руху</i>	
СЛІТІНСЬКИЙ М.О.	116
<i>Впровадження європейських принципів верховенства права в роботі поліції.</i>	
ФЕДОРЕНКО Я.А., МАРКЕВИЧ К.О.	122
<i>Особливості функціонування інституту Президента України в умовах правового режиму воєнного стану</i>	

Державно-приватне партнерство: перспективи розвитку в Україні

- ІШКОВ В.В., ШИШКОВ О.С.** 128
Механізми реалізації стратегічного потенціалу техногенних родовищ західного Донбасу в умовах державно-приватного партнерства
- КУЗЬ А.В.** 135
державно-приватне партнерство у сфері зеленої енергетики: правове регулювання в Україні.
- ФЕДОТОВ В.В.** 141
Проблематика трудових ресурсів у аграрному секторі в умовах воєнного стану. Основні виклики та шляхи подолання дефіциту робочої сили

Правове забезпечення фінансової та економічної безпеки

- ГОЛОТА Н.П.** 150
Правове забезпечення протидії відмиванню коштів в Україні: актуальні виклики та перспективи євроінтеграції
- ЖИР Ю.О.** 155
Важливість фінансової підтримки опікунів у системі соціального захисту
- ІГНАТЕНКО С.С.** 160
Здійснення платником єдиного податку незареєстрованого виду господарської діяльності
- КОРОВІЦЬКА К.С.** 165
Правове регулювання валютних операцій в Україні
- РЯБИХ Я.М.** 172
Роль митного законодавства в забезпеченні економічної безпеки логістичних операцій: протидія тіньовим схемам та контрабанді
- ШЕЛУХА О.С.** 178
Правове регулювання віртуальних активів в Україні

Проблеми забезпечення ефективності державної влади і публічного управління

- БАРАБУХА Н.М.** 184
Державна політика у сфері вищої освіти: функції, принципи та механізми реалізації

БОРОННИКОВ М.В.	188
<i>Забезпечення ефективності публічного управління в Україні у післявоєнний період</i>	
ГОНЧАРЕНКО М.Д.	191
<i>Публічно-управлінські інструменти цивільно-військової взаємодії в системі державної економічної безпеки України</i>	
КОЛОМІЄЦЬ М.С.	195
<i>Роль місцевих органів влади у реалізації програм соціальної допомоги</i>	
МАЛЯР С.А.	200
<i>Житловий фонд як об'єкт публічного управління</i>	
МАЦЮК А.С.	206
<i>Ефективність процесу прийняття управлінських рішень в органах публічної влади</i>	
ТЮРІНА Д.М.	212
<i>Трансформація системи публічного управління України під впливом глобальних геополітичних процесів</i>	
ШЕБАНИЦЬ Д.М., БІЛОУС І.М.	215
<i>Виникнення, розвиток та нормативно-правове закріплення інституту військово-цивільних адміністрацій в Україні</i>	
ЯНЮК О.В.	219
<i>Роль органів досудового розслідування у фіксації правопорушень у сфері мобілізації під час воєнного стану</i>	

Правове регулювання суспільних відносин в умовах сталого розвитку

ВЛАСЮК А.Д.	225
<i>Правове забезпечення соціальних гарантій та пільг для багатодітних сімей в Україні</i>	
ГІЄШ Т.Р.	229
<i>Штучний інтелект в корпоративному праві: переваги, недоліки, ефективність застосування</i>	
ГОРЯЧКІВСЬКА О.В., ТИМОШЕНКО С.В.	236
<i>Особливості внесення прав інтелектуальної власності до статутного капіталу юридичної особи</i>	
КАМІНСЬКА А.В.	241
<i>Забезпечення та захист прав і свобод людини в умовах воєнного стану: соціально-правові аспекти становища ВПО</i>	

ПИЛИП'ЮК К.В.	246
<i>Роль недержавних організацій у системі соціального забезпечення України в умовах воєнного стану</i>	
СКЛЯРУК К.О.	251
<i>Захист корпоративних інтересів у разі порушення прав інтелектуальної власності співзасновником або працівником товариства</i>	
ТАДАЙ С.О.	259
<i>Медіація, як інструмент вирішення сімейних спорів</i>	
ТОЛМАЧЕВСЬКА Є.С.	264
<i>Електронна комерція в Україні: проблеми правового регулювання</i>	

Гарантії прав і свобод людини в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови України

БАТЮК О.О.	271
<i>Проблеми та перспективи законодавчого регулювання легалізації трофейної (знайденої) вогнепальної зброї в умовах воєнного стану</i>	
БІЛОКОНЬ Л.В.	277
<i>Застосування відеоспостереження, заснованого на досвіді поліцейській діяльності європейських країн</i>	
ВІЩИК М.А.	282
<i>Methodology for assessing the alleged genocidal intent to destroy the ukrainian national group in the russian war against Ukrain</i>	
ВЛАДИКА А.К., ЛЄБЄДЬ Д.С., ШЕВЧЕНКО В.Є.	288
<i>Нормативно-правові аспекти організації заходів з евакуації маломобільної групи населення із захисних споруд цивільного захисту</i>	
ДЕМ'ЯНОВ В.О.	292
<i>Судовий захист права на соціальне забезпечення осіб з інвалідністю з дитинства</i>	
ДЕРКАЧ А.В.	297
<i>Обмеження права на мирні зібрання в умовах воєнного стану: баланс між публічною безпекою та конституційними гарантіями</i>	

ІВАХНЕНКО О.А.	302
<i>Реабілітація та соціальна реінтеграція ветеранів з інвалідністю в Україні: виклики та напрями удосконалення державної політики</i>	
КОВБАСЮК А.В., ХОВАВКА А.В.	309
<i>Особливості дотримання принципів безбар'єрності під час здійснення заходів з евакуації із захисних споруд цивільного захисту</i>	
КОЛЯДА А.О.	314
<i>Як європейський стандарт контролю затриманням Custody Records змінює роботу поліції в Україні</i>	
КУРИЛЮК Ю.Л.	318
<i>Ветеранський простір громади як складова системи соціальної підтримки для військовослужбовців та членів їх родин</i>	
ОЛЕКСЮК А.-А.В.	324
<i>Гарантії реалізації права сімей з дітьми на соціальну допомогу в умовах воєнного стану</i>	
ПЕТРОВА А.Д.	330
<i>Особливості правового захисту прав військовослужбовців під час дії воєнного стану</i>	
РОНЧКО Т.В.	337
<i>Міжнародний злочин примусового переміщення. Викрадення дітей з окупованих територій України</i>	
РОНЧКО Т.В.	344
<i>Обмеження конституційних прав в умовах воєнного стану: баланс між безпекою і свободою</i>	
ХОМИЧ А.Б.	350
<i>Безпечне довілля – право людини</i>	
ХОМИЧ А.Б.	357
<i>Роль адвокатури у забезпеченні прав людини в умовах воєнного стану</i>	
ЯРОШЕВИЧ А.Р.	363
<i>Проблеми забезпечення захисту екологічних прав людини в Україні в умовах воєнного стану</i>	

Зарубіжний досвід реформації законодавства

МАРТИНЮК С.О.	368
<i>Впровадження інтелектуальних систем відеоспостереження та розпізнавання обличчя у поліцейській діяльності України в контексті імплементації стандартів ЄС</i>	
МЕЛЬНИЧУК Н.Д.	372
<i>Зарубіжний досвід сингапуру та гонконгу у створенні антикорупційних агенств та його значення для реформування законодавства України</i>	
ЯКІМЕЦЬ М.О.	379
<i>Відповідальність неповнолітніх за кримінальні правопорушення: досвід Франції</i>	

Міжнародне співробітництво та забезпечення національної безпеки

АЛЕКСЄЄВА І.Р.	384
<i>Торгівля людьми: проблеми доказування у кримінальних провадженнях</i>	
АРХИПЕНКО В.О. ПАСИНЧУК К.М.	392
<i>Трансформація цивільного захисту України під впливом воєнних та гібридних загроз: правовий аналіз</i>	
ДАНЧУК В.А.В.	397
<i>Кваліфікація воєнних злочинів у практиці Євроюсту</i>	
ДЕМЧУК Д.О.	405
<i>Спеціальний трибунал за злочин агресії проти України: проблеми створення та перспективи справедливості</i>	
ЛОЗІНСЬКА С.В.	410
<i>Гібридна агресія та «сіра зона» як кваліфікаційні виклики міжнародній безпеці</i>	
ПОМАЗА-ПОНОМАРЕНКО А.Л., ТАРАДУДА Д.В.	416
<i>Драфт і гайд антитерористичної діяльності в Україні</i>	
СЕМІЛЕТОВ О.С.	422
<i>Міжнародне партнерство у сфері підготовки та навчання персоналу цивільного захисту</i>	
СИДІЙ О.Є.	428
<i>Зловживання правами як інструмент гібридної війни</i>	

Реформи в Україні – шлях до євроінтеграції

БЕРЕГОВИЙ І.В.	432
<i>Передумови виникнення права на апеляційне оскарження в цивільному судочинстві України</i>	
ГЛАДЧЕНКО К.О., ЦАПКО В.П.	438
<i>Правові засади діяльності транснаціональних корпорацій в Україні в умовах євроінтеграції.</i>	
ЖИЛИНСЬКИЙ І.В.	444
<i>Публічне управління освітою в контексті гармонізації з європейськими стандартами</i>	
КИРИЄВСЬКИЙ О.Б.	451
<i>Апроксимація митного законодавства України до 'acquis' ЄС в умовах реформи європейського митного права</i>	
КОЖУХАР Г.О.	458
<i>Прозорість систем штучного інтелекту: концептуалізація в умовах нормативної невизначеності</i>	
КУНДЛЯ В.В.	461
<i>Головні напрямки реформації національного законодавства: євроінтеграційний шлях</i>	
КУРИЛО В.А.	466
<i>Порівняльна характеристика міжнародних підходів до сталих корпоративних комунікацій в агробізнесі</i>	
ЛУК'ЯНЕЦЬ В. М.	475
<i>Особливості правовідносин у сфері службових творів: новели законодавства України та європейський вимір</i>	
ЛУЦИК Ю.Б.	481
<i>Рецидивна злочинність в Україні в контексті євроінтеграційних процесів: кримінологічна характеристика та пріоритети гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами</i>	
МАНДЗЮК Б.І.	486
<i>Роль рекламних агентств у сучасному бізнес-середовищі</i>	
ОНОФРІЙЧУК Ю.В.	490
<i>Вплив реформи децентралізації на забезпечення стійкості та консолідації суспільства в умовах воєнного стану в Україні</i>	
ПАНАСЮК Н.В.	
<i>Екологічна злочинність в Україні: кримінологічний аспект охорони навколишнього середовища в контексті євроінтеграційних реформ та сталого розвитку</i>	495

ПАСИНЧУК К.М., ЧЕРНЕНКО О.М.	502
<i>Правові засади євроінтеграції України: сучасний стан та перспективи гармонізації законодавства</i>	
ТРОЦЬОК Ю.М.	506
<i>Правове регулювання соціальної інтеграції ветеранів</i>	
ЦИМБАЛЮК Х.О.	512
<i>Правове регулювання ринкової поведінки надавачів фінансових послуг</i>	
ШЕЛЕСТ Д.О.	518
<i>Європейські стандарти прав людини та їх імплементація у правову систему України під час євроінтеграції</i>	
ШЕЛЕСТ Д.О.	522
<i>Протидія домашньому насильству в Україні: імплементація норм стамбульської конвенції та подальші кроки в рамках євроінтеграції</i>	
ЯКОВЕНКО М.Ю.	526
<i>Незалежний орган із захисту персональних даних як ключовий елемент євроінтеграційних реформ України</i>	

Караман О.А. здобувач вищої освіти 4 курсу спеціальності 081 «Право» інституту права і безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ
Науковий керівник – Риженко І.М., професор кафедри цивільно-правових дисциплін, к.ю.н., доцент інституту права і безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ
м. Одеса

ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА ДОКАЗУВАННЯ ВОЄННОГО СТАНУ ЯК ФОРС-МАЖОРНОЇ ОБСТАВИНИ: АНАЛІЗ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ ТА ДОКТРИНАЛЬНІ ПІДХОДИ

Запровадження воєнного стану в Україні стало чинником, який суттєво вплинув на правозастосовну практику, зокрема у сфері цивільних, господарських та трудових правовідносин. Однією з найбільш дискусійних є проблема кваліфікації воєнного стану як форс-мажорної обставини. Незважаючи на наявність загальних положень законодавства (зокрема, ст. 14¹ Закону України «Про торгово-промислові палати в Україні» [1] та положень Цивільного кодексу України (далі – ЦКУ) [2]), судова практика свідчить про неоднозначність у підходах до визначення воєнного стану як підстави для звільнення від відповідальності за невиконання договірних зобов'язань.

Проблемним залишається питання доказування наявності прямого причинно-наслідкового зв'язку між введенням воєнного стану та неможливістю виконання конкретного зобов'язання. Також відсутня єдність у застосуванні критеріїв форс-мажору в контексті воєнних дій, що призводить до суперечностей у судових рішеннях. Усе це зумовлює необхідність наукового аналізу сучасної судової практики, визначення підходів до кваліфікації воєнного стану як

форс-мажорної обставини та вироблення узгоджених правових критеріїв її доведення.

Відповідно до статті 617 ЦКУ «Особа, яка порушила зобов'язання, звільняється від відповідальності за порушення зобов'язання, якщо вона доведе, що це порушення сталося внаслідок випадку або непереборної сили [2]» відповідно більш чітко визначення непереборної сили або форс-мажору вказується в ч. 2, статті 14¹ ЗУ «Про торгово-промислові палати в Україні» з цього визначення ми хочемо виділити наступне «Форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили) є надзвичайні та невідворотні обставини, що об'єктивно унеможливають виконання зобов'язань, передбачених умовами договору (контракту, угоди тощо), обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами, а саме: загроза війни, збройний конфлікт або серйозна погроза такого конфлікту, включаючи але не обмежуючись ворожими атаками, блокадами, військовим ембарго, дії іноземного ворога, загальна військова мобілізація, військові дії, оголошена та неоголошена війна, дії суспільного ворога, збурення, акти тероризму, диверсії, піратства, безлади, вторгнення, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, введення комендантської години, карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, експропріація, примусове вилучення, захоплення підприємств, реквізиція, громадська демонстрація, блокада, страйк, аварія, протиправні дії третіх осіб, пожежа, вибух, тривалі перерви в роботі транспорту, регламентовані умовами відповідних рішень та актами державних органів влади, закриття морських проток, ембарго, заборона (обмеження) експорту/імпорту тощо...[1]».

Зважаючи на це визначення у відповідності до ч.1 ст. 14¹ цього закону Торгово-промислова палата України та уповноважені нею регіональні торгово-промислові палати засвідчують форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили) та видають сертифікат про такі обставини, чого на початку воєнного конфлікту вистачало для кваліфікації воєнного стану як форс-мажору, але з часом окремі недобросовісні сторони почали зловживати положеннями про форс-мажор, використовуючи факт бойових дій як формальну підставу для повного ухилення від виконання своїх зобов'язань. Це стало можливим через нечітке та недосконале формулювання поняття форс-мажорних обставин у договірних умовах.

Схожого висновку дійшов Верховний суд у постанові від 9 травня 2023 року у справі №903/573/22, в постанові вказано наступне «Сама по собі наявність форс-мажорних обставин, зокрема ведення бойових дій на території України, не є безумовною підставою ні для припинення зобов'язань, ні для звільнення від їх виконання. Судом має бути з'ясовано й перевірено причинно-наслідковий зв'язок між такими обставинами і неналежним виконанням зобов'язання у даному конкретному випадку [3]». З якого стає зрозуміло, що визнання воєнного стану форс-мажором з сторони Торгово-промислової палата України є недостатнім оскільки потребує встановлення відповідний вплив обставини на виконання зобов'язання. Водночас Верховний Суд звертає увагу, що навіть за відсутності сертифіката ТПП, отриманого в передбаченому законом порядку, сторона не позбавлена можливість доводити наявність форс-мажорних обставин іншими доказами, якщо інше не встановлено законом чи

договором [4, с. 12]. Відповідно до вказаного доказами можуть виступати: показання свідків, дані в електронному виді, містять інформацію про обставини, звіт експерта, що ґрунтується на спеціальних знаннях і містить висновки щодо певних питань у справі, Предмети матеріального світу, що містять інформацію які можуть підтвердити вплив воєнного стану на неможливість виконання зобов'язання

Отже, аналіз судової практики та доктринальних підходів свідчить, що воєнний стан сам по собі не може автоматично визнаватися форс-мажорною обставиною. Для звільнення сторони від відповідальності необхідно довести наявність прямого причинно-наслідкового зв'язку між запровадженням воєнного стану та неможливістю виконання конкретного зобов'язання. Сертифікат Торгово-промислової палати України може виступати важливим, але не єдиним доказом у таких справах. Водночас судова практика поступово формує більш зважений підхід, який вимагає індивідуального аналізу кожної ситуації, з урахуванням реального впливу воєнних дій на господарську чи іншу діяльність сторін. Це підкреслює потребу у вдосконаленні законодавчого визначення форс-мажорних обставин та уніфікації критеріїв їх доказування в умовах воєнного стану.

Список посилань:

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 20.10.2025).
2. Про торгово-промислові палати в Україні: Закон України від 02.12.1997 № 671/97-ВР. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671/97-вр> (дата звернення: 20.10.2025).

3. Постанова Верховного Суду від 09.05.2023 у справі № 903/573/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110825391> (дата звернення: 20.10.2025).

4. Кібенко О. Практика Верховного Суду щодо форс-мажору та істотної зміни обставин: презентація на XII Міжнародному судово-правовому форумі (м. Київ, 13–14 червня 2024 р.). URL: <https://surl.li/vkcnhu> (дата звернення: 20.10.2025).

Кожухова О.Т., курсантка 307-(ПД)-Бп навчального
взводу факультету підготовки фахівців для
підрозділів превентивної діяльності

Науковий керівник - Умрихіна І.О., доктор філософії, доцент,
завідувач кафедри адм.-правових дисциплін факультету підготовки
фахівців для підрозділів превентивної діяльності НПУ
Донецького державного університету внутрішніх справ

РОЛЬ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ У ФОРМУВАННІ СИСТЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Актуальність теми зумовлена зростанням загроз як міжнародного, так і внутрішнього характеру, що безпосередньо впливають на стабільність держави та безпеку її громадян. В умовах триваючої збройної агресії проти України, кіберзагроз, інформаційних атак та політичної нестабільності питання формування ефективної системи національної безпеки набуває особливого значення. Саме тому дослідження ролі органів державної влади у забезпеченні та зміцненні безпекової системи є надзвичайно важливим для вдосконалення державної політики.

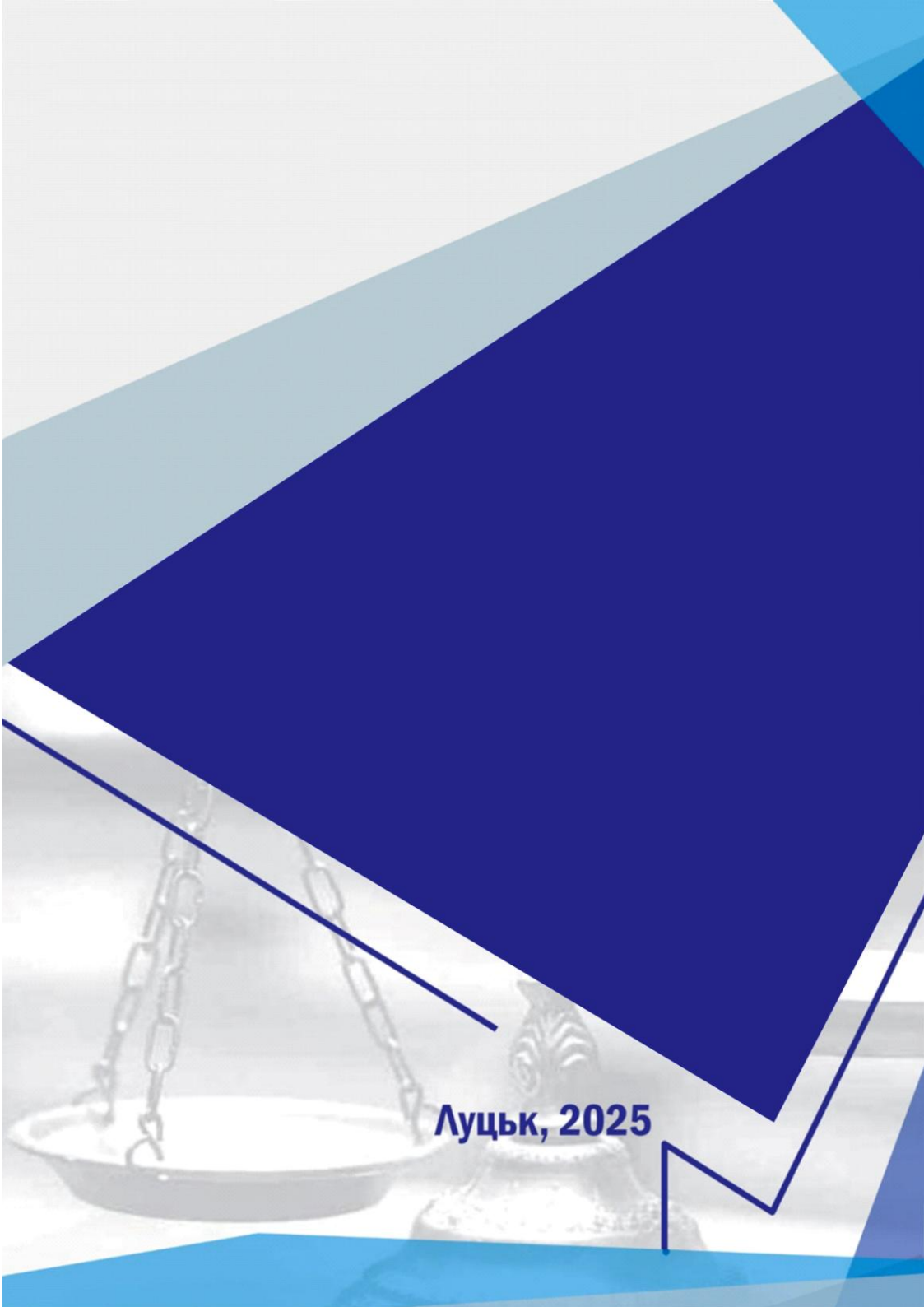
Наукове видання

**Розвиток правової системи України в контексті
свроінтеграційних прагнень**

Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції з
міжнародною участю, присвяченої тижню права
(Луцьк, 10 грудня 2025 р.)

Редагування, коректура та комп'ютерна верстка *О.А. Ганич*

Видавник: Луцький національний технічний університет,
вул. Львівська, б.75, м. Луцьк.

Луцьк, 2025